

Alueellinen työllisyysjaosto

Aika 19.12.2024 klo 13:00 - 15:15

Paikka Teknisen toimiston kokoushuone, Olavinkatu 27

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Wuorinen Jarkko Asikainen Simo Kristiansson Olli-Pekka Kärki Kukka-Maaria Puputti Seija Tilaéus Tiina	puheenjohtaja varapj. jäsen jäsen jäsen jäsen	
Muu	Weander Janne Hytönen Seija Asikainen Kalle	esittelijä pöytäkirjanpitäjä asiakaspalveluvastaava	

Allekirjoitukset

Jarkko Wuorinen
puheenjohtaja

Seija Hytönen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 11 - 19

Pöytäkirjan tarkastus Savonlinnassa 20.12.2024

Kukka-Maaria Kärki
pöytäkirjantarkastaja

Seija Puputti
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.savonlinna.fi 20.12.2024

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 11	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 12	Pöytäkirjantarkastus	4
§ 13	Asioiden käsittelyjärjestys	5
§ 14	Työllisyysjaoston työohjelma	6
§ 15	Kuntien palkkatukityöllistämisen päättyminen työllisyysalueella	7
§ 16	Linjaukset palkkatukityöllistämisestä ja yhteistyöstä kolmannen sektorin kanssa	9
§ 17	Itseoikaisu työllisyysjaoston päätökseen 28.11.2024 § 8: Vastuukuntasopimuksen päivittäminen	11
§ 18	Henkilöasiakkaan palvelumalli	12
§ 19	Ajankohtaiset asiat	13

Alueellinen työllisyysjaosto § 11

19.12.2024

Lailisuus ja päätösvaltaisuus

TYJ 19.12.2024 § 11

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Alueellinen työllisyysjaosto § 12

19.12.2024

Pöytäkirjantarkastus

TYJ 19.12.2024 § 12

Päätösehdotus

Pöytäkirja tarkastetaan heti sen valmistuttua ja pidetään nähtävänä www.savonlinna.fi 20.12.2024 alkaen
Tarkastusvuorossa jäsenet Kärki Kukka-Maaria ja Puputti Seija, varalla Tilaéus Tiina ja Asikainen Simo.

Päätös

Pöytäkirja tarkastetaan heti sen valmistuttua ja pidetään nähtävänä www.savonlinna.fi 20.12.2024 alkaen.
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Kukka-Maaria Kärki ja Seija Puputti, varalle Tiina Tilaéus ja Simo Asikainen.

Alueellinen työllisyysjaosto § 13

19.12.2024

Asioiden käsittelyjärjestys

TYJ 19.12.2024 § 13

Selostus	Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 5 luku 21 §:n (kokouksen pitäminen) mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitäin toisin päätä. Toimitäin voi ottaa käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Weander Janne
Päätösehdotus	Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.
Päätös	Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Alueellinen työllisyysjaosto § 14

19.12.2024

Työllisyysjaoston työohjelmaTYJ 19.12.2024 § 14
867/00.02.19/2024

Valmistelija	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Janne Weander, janne.weander@savonlinna.fi , p. 050 313 9977
Selostus	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja on valmistellut työohjelman vuodelle 2025. Työohjelmaa täydennetään tarpeen ja valmisteilla olevien asioiden mukaisesti. Asia käydään läpi työllisyysjaoston kokouksessa ns. rutiiniasiana. Työohjelma pykälän oheismateriaalina.
Toimivalta	Hallintosääntö 3. luku § 3 Työllisyysjaosto
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Weander Janne
Päätösehdotus	Työllisyysjaosto merkitsee työohjelman tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksilla, että työohjelmaan lisätään yhteistyötapaaminen Samiedun kanssa sekä yritysyhteistyö helmikuulle 2025. Lisäksi työllisyysjaosto päätti, että se kokoontuu 30.12.2024 klo 15 tai 9.1.2025 klo 13 sekä 13.3.2025 klo 13.00.
Toimenpiteet	Työllisyysalue

Kuntien palkkatukityöllistämisen päättyminen työllisyysalueella

TYJ 19.12.2024 § 15
897/00.04.02.00/2024

Valmistelija

Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Janne Weander,
janne.weander@savonlinna.fi, p. 050 313 9977

Selostus

Kunnat ovat työllistäneet palkkatukityöhön työttömiä. Palkkatuki on työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettu tuki, jonka työvoimaviranomainen voi myöntää työnantajalle palkkakustannuksiin harkintaan perustuen. Työllistettävällä henkilöllä tai työnantajalla ei ole siis subjektiivista oikeutta palkkatuella tuettuun työhön. Savonlinnan kaupungin kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asiaa kokouksessaan 17.6.2024 § 124 ja todennut päätöksessään, että palkkatukityöllistämistä ei voida jatkaa.

Savonlinnan kaupungin määrärahamenot palkkatukityöhön vuonna 2023 olivat noin 2 miljoonaa euroa ja palkkatukea kaupunki sai valtiolta noin 0,9 miljoonaa euroa. Omarahoitusosuus oli siis 1,1 miljoonaa euroa. Näillä määrärahoilla kaupunki työllisti vuoden 2023 aikana 229 työtöntä pääosin avustaviin sivistys- ja teknisen toimialan tehtäviin. Vuonna 2024 toteumat ovat olleet saman suuntaisia. Valtion maksama palkkatuki on kattanut siis puolet palkkauskustannuksista. Myös muut työllisyysalueen jäsenkunnat ovat tarjonneet kunnan palkkatukityötä yksittäisille henkilöille.

Palkkatuetun työn tarkoituksena on useimmiten parantaa työttömän työnhakijan ammatillista osaamista ja edistää työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Avoimille työmarkkinoille työllistymisellä tarkoitetaan työllistymistä ilman julkisista varoista työnantajalle maksettavaa kompensatiota. Palkkatuella edistetään myös alentuneesti työkykyisten sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkään työttömänä olleen mahdollisuuksia saada työtä ja osallistua työelämään.

Vuoden 2025 alusta alkaen tulevat työvoimaviranomaiset eivät voi enää lainsäädännön muutosten johdosta (HE 120/2024 vp) myöntää palkkatukea kuntiin samalla tavalla. Palkkatuen myöntäminen kunnalle tai kuntayhtymälle ei ole enää mahdollista ammatillisen osaamisen parantamiseen. Työvoimaviranomainen eli työllisyysalue voisi edelleen myöntää palkkatukea kunnalle tai kuntayhtymälle ainoastaan alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkään työttömänä olleen henkilön palkkaamiseen.

Kuntien palkkatukityön uudistamisessa tulee huomioida myös, ettei palkkatukityö kerrytä työssäoloehtoaa täydeltä ajalta. Palkkatukityö kerryttää työssäoloehtoaa vuoden 2025 alusta (HE 13/2024) ainoastaan 10 kuukauden jälkeen ja työssäoloehdon täyttymisessä huomioitaisiin ainoastaan 75 prosenttia työssäoloehtoaa kerryttävistä kuukausista. Käytännössä työvoimaviranomainen eli Savonlinnan seudun työllisyysalue / Savonlinnan kaupunki voisi siis myöntää palkkatukea kunnille alentuneesti

Alueellinen työllisyysjaosto

§ 15

19.12.2024

työkykyisistä ja 60 vuotta täyttäneitä pitkään työttömänä olleista. Tämä ei kuitenkaan ole kannattavaa, koska käytännössä kunnat maksaisivat työllisyysalueen maksuosuuksien kautta itse itselleen palkkatukea työsuhteisiin, jotka eivät kerryttäisi täysimääräisesti työssäoloehto ja siten nollaisia kunnan työttömyysturvaosuuksia. Tästä syntyisi myös turhaa määrärahojen kierrättämistä kunnista vastuukuntaan ja edelleen takaisin kuntiin sekä viranomaispäätöksiä tuen myöntämisestä, joista syntyisi kuluja.

Vaihtoehtona kunnille työllistämistoiminnan jatkamiseen ilman palkkatukea on tarjota työttömille työmahdollisuuksia omalla rahoituksella. Tällöin työsuhteet ovat tavallisia työsuhteita ilman palkkatukea ja kerryttävät työssäoloehto normaalisti. Tämä on kunnille myös kannattavampaa, koska työsuhteet nollaavat työttömyysturvan maksuosuuden kertymän työssäoloehdon täyttymisen kautta. Kuntien on kuitenkin tehtävä nämä määräraharaukset kokonaisuudessaan itse.

Aiemmin palkkatuki ei itsessään ole ollut peruste näiden työsuhteiden määräaikaisuuksille. Määräaikaisuuksien perusteena olisi kunnissa oltava työn kausiluontoisuus, hanke tai muu määräaikaisuus. Määräaikaisen työsopimuksen tarjoaminen pitkäaikaistyöttömälle ilman perustetta on myös lainsäädännön mukaan mahdollista. Näiden työmahdollisuuksien tarjoamisesta työttömille olisi sovittava työllisyysalueen ja jäsenkuntien kesken. Kuntien olisi itse myös tehtävä tulkinta siitä, milloin työsuhde voi olla määräaikainen ja kuinka niiden omat rekrytointiohjeet ja -käytännöt huomioivat tällaisten työmahdollisuuksien tarjoamisen ja kohdistamisen nimenomaan työttömille. Kuntien olisi ratkaistava myös se, miten tällaisten työmahdollisuuksien tarjoaminen budjetoidaan kunnan sisällä. Työvoimaviranomaisen eli työllisyysalueen kannalta kyse olisi näiden työpaikkojen välittämisestä työttömille.

Käytännössä kuntien palkkatukityöllistäminen ei ole jatkossa siis ole kannattavaa, minkä vuoksi kuntiin myönnettävästä palkkatuesta on perusteltua luopua. Kunnilla on mahdollisuus edelleen tarjota ilman palkkatukea työmahdollisuuksia työttömille omien määrärahojensa, tulkintojensa ja ohjeidensa puitteissa. Muutos on merkittävin Savonlinnan kaupungille, koska muissa kunnissa palkkatukityötä on tarjottu vain yksittäisille henkilöille.

Toimivalta	Hallintosääntö 3. luku § 3 Työllisyysjaosto
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Weander Janne
Päätösehdotus	Työllisyysaluejaosto päättää, ettei Savonlinnan seudun työllisyysalue myönnä kunnille palkkatukea. Työllisyysaluejaosto kehottaa jäsenkuntia selvittämään mahdollisuutta työllistää työttömiä ilman palkkatukea ja tarjoamaan työmahdollisuuksia työttömille.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Jäsenkunnat
Toimenpiteet	Työllisyysalue

Linjaukset palkkatukityöllistämistä ja yhteistyöstä kolmannen sektorin kanssa

TYJ 19.12.2024 § 16
957/14.07.00/2024

Valmistelija

Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Janne Weander,
janne.weander@savonlinna.fi, p. 050 313 9977

Selostus

Palkkatuetun työn tarkoituksena on useimmiten parantaa työttömän työnhakijan ammatillista osaamista ja edistää työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Avoimille työmarkkinoille työllistymisellä tarkoitetaan työllistymistä ilman julkisista varoista työnantajalle maksettavaa kompensatiota. Palkkatuella edistetään myös alentuneesti työkykyisten sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkään työttömänä olleen mahdollisuuksia saada työtä ja osallistua työelämään. Vuodelle 2025 työllisyysalue on varannut palkkatukeen 445 000 euron määrärahan.

Palkkatukityön taloudellinen kannattavuus kuntien kannalta on laskemassa merkittävästi kahdesta syystä. Ensimmäinen syy on, että kunnat maksavat tulevaisuudessa itse palkkatuet TE-palveluiden siirtyessä kunnille. Aiemmin palkkatuet on maksanut valtion TE-toimisto. Toisena syynä on, ettei palkkatukityö kerrytä enää työssäoloehdotta kuin poikkeustapauksissa. Tästä syystä kuntien työttömyysturvan maksuosuuteen liittyvät kertymät eivät nollaannu palkkatukijaksoilla osatyökykyisiä ja yli 60-vuotiaita pitkäaikaistyöttömiä lukuun ottamatta. Palkkatukityö kerryttää työssäoloehdotta vuoden 2025 alusta (HE 13/2024) ainoastaan 10 kuukauden jälkeen ja työssäoloehdon täyttymisessä huomioitaisiin ainoastaan 75 prosenttia työssäoloehdotta kerryttävistä kuukausista. Palkkatukityötä ei siis enää kannata käyttää taloudellisesta näkökulmasta sellaisiin työsuhteisiin, jotka eivät johda työsuhteiden jatkumiseen tai työllistymisiin avoimille työmarkkinoille.

Kolmannen sektorin työllisyysperusteiden rahoituksen kannalta merkittävää on myös se, ettei vuoden 2025 alussa voimaantuleva uusi kuntien työttömyysturvan maksuosuuslistalta poistuminen palveluihin. Aiemmin kuntien ei ole täytynyt maksaa palveluihin aktivoiduista henkilöistä maksuosuutta eli ns. sakkomaksua. Siten kunnille on ollut taloudellisesti kannattavaa järjestää palveluita kolmannen sektorin kautta. Kun maksuosuuslistalta poistuu vain siirtymällä pois työttömyysetuudelta, ei palveluiden tarjoamisella itsessään ole samanlaista vaikutusta maksuosuuteen. Uudessa rahoitusmallissa palveluissa on taloudellisesta näkökulmasta kunnille merkittävää se, että henkilöt työllistyvät niiden kautta joko suoraan tai pidemmällä aikavälillä.

Savonlinnan seudulla palkkatukityöllistäminen on ollut laajaa kuntien lisäksi kolmannelle sektorille. Sekä kuntien että kolmannen sektorin palkkatuki on kuitenkin ollut jatkotyöllistymisten kannalta heikompaa kuin yksityisellä sektorilla. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan yli puolet kolmannelle sektorille palkkatukityöllistetyistä oli työttömänä 3 kuukautta palkkatuen jälkeen. Kun palkkatukityö ei kerrytä työssäoloehdotta ja johda jatkotyöllistymiseen, on rahoitusmallia kolmannelle sektorille syytä uudistaa.

Uudistamiseen pakottaa käytännössä myös Savonlinnan seudun kuntien TE-tehtäviin saamat yleiskatteelliset valtionosuudet, jotka laskevat vuoden 2025 noin 4,08 miljoonasta siirtymäajan jälkeen vuoteen 2027 noin 3,76 miljoonaan euroon. Alenema johtuu pääosin siitä, että valtio on aiemmin kanavoinut alueelle palkkatukipäätöksin uusia laskentakriteerejä enemmän määrärahoja. Määrärahat eivät tule riittämään yhtä laajaan palkkatukityöhön kuin aiemmin ilman, että kunnat osoittaisivat siihen rahoitusta tehtävään tarkoitettuna valtionosuuden ulkopuolelta.

Palkkatukien maksamisen sijaan vaihtoehtoina kolmannen sektorin toiminnan rahoittamiseen ovat toiminta-avustukset. Toiminta-avustukset voisivat sisältää esimerkiksi työllistämiselvöityksiä. Toiminta-avustuksissa olisi kuitenkin huomioitava, ettei niitä voisi myöntää EU:n valtiontukisäädösten takia markkinoilla tapahtuvaan toimintaan. Yritysten osalta palkkatukea saattaisi olla mahdollista korvata osittain maksamalla kuntalisää, joka tulisi aina myöntää deminimis-avustuksena. Tämä voisi rajoittaa tuen myöntämistä työnantajille, jotka ovat saaneet deminimis-tukia 3 vuoden aikana jo 200 000 euroa. Tuen myöntäminen palkkatukena yrityksille ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena mahdollistaisi näiden tukirajojen ylittämisen. Palkkatuen uudistamisessa ja mahdollisessa myöntämisessä kolmannelle sektorille toiminta-avustuksena tulee huomioida myös sen käsittely ja valvonta. Palkkatuki käsitellään valtion toimittamassa YA-järjestelmässä, mutta siinä ei voi käsitellä ja päättää toiminta-avustuksia eikä mahdollisia työllistämisen kuntalisia. Kolmannen sektorin toiminta-avustusten ja mahdollisten työllistämisen kuntalisten osalta tulisi huomioida myös se myöntäisikö niitä kunnat vai työllisyysalue.

Edellisen takia kolmannen sektorin rahoitusmallia sekä tulee uudistaa toimijoiden kanssa yhteistyössä huomioiden palkkatuen kriteerien laajempi uudistaminen. Uudistus on tehtävä alkuvuoden 2025 aikana. Työllisyyspalvelut on aloittanut eri toimintatapojen kartoittamisen alueen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Toimivalta	Hallintosääntö 3. luku § 3 Työllisyysjaosto
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Weander Janne
Päätösehdotus	Työllisyysjaosto merkitsee asian tiedoksi ja kehottaa valmistelemaan esityksen kolmannen sektorin uudesta rahoitusmallista sekä palkkatuen linjauksista ja ehdoista, mikäli rahoitusmalli kattaisi palkkatuen tulevaisuudessa myös kolmannelle sektorille.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Työllisyysalue

Alueellinen työllisyysjaosto § 17

19.12.2024

Itseoikaisu työllisyysjaoston päätökseen 28.11.2024 § 8: Vastuukuntasopimuksen päivittäminenTYJ 19.12.2024 § 17
382/14.07.00/2023

Valmistelija	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Janne Weander, janne.weander@savonlinna.fi , p. 050 313 9977 Kaupunginlakimies Roosa Aaltonen, roosa.aaltonen@savonlinna.fi , p. 050 401 7788
Selostus	<p>Savonlinnan seudun työllisyysalueen työllisyysjaosto on kokouksessaan TYJ 28.11.2024 § 8 hyväksynyt vastuukuntasopimuksen päivitetyn luonnoksen esitettäväksi jäsenkuntien hallituksille ja valtuustoille. Jälkikäteen on kuitenkin todettu, ettei työllisyysjaostolla ole toimivaltaa tehdä päätöksiä koskien sen omaa toimintaa määrittävää vastuukuntasopimusta. Vastuukuntasopimuksen päivitys ja hyväksyminen kuuluvat kaupunginhallituksen toimivaltaan. Kaupunginhallitus valmistelee esityksen Savonlinnan kaupunginvaltuustolle, joka tekee asiassa lopullisen päätöksen.</p> <p>Jäsenkuntien osalta vastaava valmistelu tehdään kunkin kunnan hallintosäännön mukaisesti, ja päätöksen tekee valtuusto, ellei toimivaltaa ole delegoitu kunnanhallitukselle tai muulle toimielimelle. Vastuukuntasopimuksen päivitys on Savonlinnan kaupunginhallituksen valmisteltavana ja etenee edelleen kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Kaupunginvaltuusto voi tiedottaa työllisyysjaostoa tarvittaessa asian käsittelyn jälkeen.</p> <p>Työllisyysjaoston TYJ 28.11.2024 § 8 päätöstä rasittaa menettelyvirhe, joka tulee oikaista. Hallintolain (434/2003) 50 §:n mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Tässä tapauksessa päätös on kumottava, sillä päätöstä tehdessään työllisyysjaosto on ylittänyt toimivaltansa.</p>
Toimivalta	Hallintosääntö 3. luku § 3 Työllisyysjaosto
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja
Päätösehdotus	Työllisyysjaosto päättää itseoikaisuna kumota aikaisemman päätöksensä TYJ 28.11.2024 § 8 koskien vastuukuntasopimuksen päivittämistä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Alueellinen työllisyysjaosto § 18

19.12.2024

Henkilöasiakkaan palvelumalliTYJ 19.12.2024 § 18
956/14.07.00/2024

Valmistelija	Kalle Asikainen Asiakaspalveluvastaava
Selostus	<p>Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen sekä tarjoaminen asiakkaalle perustuu elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin ja muutosten ennakkointiin sekä asiakkaiden palvelutarpeeseen. Palvelut on suunniteltava ja toteuttava sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin asiakkaiden palvelutarve edellyttää.</p> <p>Julkisten työvoimapalveluiden tarjoaminen asiakkaalle perustuu asiakkaan palvelutarpeeseen, jonka työvoimaviranomainen arvioi yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle tarjotaan palveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan työllistymistä avoimille työmarkkinoille sekä edistävät yritystoiminnan käynnistämistä.</p> <p>Julkisia työvoimapalveluja tarjotaan asiakkaiden omatoimisesti käytettävänä palveluina ja henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito työvoimaviranomaisen ja asiakkaan välillä määräytyvät tämän lain ja arvioidun palvelutarpeen perusteella.</p>
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Janne Weander
Päätösehdotus	Työllisyysjaosto merkitsee palvelumallin tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Alueellinen työllisyysjaosto § 19

19.12.2024

Ajankohtaiset asiatTYJ 19.12.2024 § 19
867/00.02.19/2024

Valmistelija	hallintopäällikkö Seija Hytönen, seija.hytonen@savonlinna.fi , p. 044 417 4044
Selostus	Kaupunginhallitus on 9.12.2024 § 407 kohdalla päättänyt pitää työllisyysjaoston kanssa yhteisen iltakoulun 1.4.2025 klo 16-18. Elinvoima- ja työllisyysjohtaja antaa katsauksen te-uudistuksen ulkoiseen viestintään, liite 1.
Esittelijä	Elinvoima- ja työllisyysjohtaja Weander Janne
Päätösehdotus	Työllisyysjaoston merkitsee asiat tiedoksi.
Päätös	Asiat merkittiin tiedoksi. Puheenjohtaja pyrkii järjestämään tapaamisen Samiedun kanssa 30.1.2025.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.